

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת במדבר

שכאלו אינם בעולם הזה, אלא מרחק אלפי שנות אור. וברם על ידי אור הגנוז אפשר להחיש זריחתם בעולם הזה.

הקדמת דברי בינה במדבר עמ' מוד

מנין בני ישראל כמה פעמים - להראות חשיבות של כל אחד ואחד

שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם וגו'. (א ב)

המצוה הנאמרת בסדרה זו היא מנין בני ישראל ומנינם. ועל שם מנין זה נקרא שמו של חומש במדבר "חומש הפקודים", [יעו' יומא סח:].

זהו הטעם שמצינו, שכני ישראל נמנו במדבר כמה וכמה פעמים, וראה מה שכתב רש"י [שמות ל טו], בכדי ליתן להם החשיבות המיוחדת שיש לכל אחד ואחד, ולתת להם המינוי בחינת: חומש הפקודים, שהיה מנין בני ישראל - במנין מיוחד בחינת פקודים.

וידבר ה' אל משה במדבר סיני, וגו', שאו את ראש כל עדת בני ישראל וגו'. (א א-ב)

ופרש"י: מתוך חובתן לפנינו מונה אותם כל שעה כשיצאו ממצרים.

וברש"י (שמות א א): להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים, שמוציאן ומכניסן במספר ובשמותם. שנאמר, המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא.

וכמו שיש כוכבים שאורם מגיע לעולם לאחר זמן רב, כן יש כוכבים שאינם נראים כלל, מפאת מרחקם הרב מזה העולם. ורואים אותם רק באמצעות כלי הנקרא "טעלסקאפ". וכוודאי הצדיקים שיש להם הכח לראות באור הגנוז- על ידי התורה הקדושה, ששם נגנו האור הגנוז - יכולים לראות כוכבים הללו, להאיר אורם להארץ.

ובני ישראל "נמשלו לכוכבים", היינו, שגם בישראל יש בחינות כאלו, שאורם והשפעתם מגיע לארץ לאחר זמן רב של אלפי שנים. וגם הם חיים בחיות כזאת,

יצטרכו דברי כיבושין ודיבור קשה - אזי ייסרם בדבריו.

ובמצבים שצריכים אמירה רכה, ודברי שבח ותחנונים, יחזקם ויקרבם, והכל כדי לנשאות את ראשם - ולהעלותם להידבק בצור מחצבתם בחי עולמים. וזהו בחינת בני גרשון וקהת, שאצלם נאמר נשיאות ראש, שייך אצלם לנשאות את ראשם.

אמנם אותם שהם כבחינת 'בני מררי', שהם תמיד בעצבות ומרה שחורה, ותמיד בירידה ונפילה, ואין בהם שום זיק של התחזקות ותקוה לקומה ועליה. אלא נפולים בעצמם, ומיואשים מכל חלק טוב, לאלו לא יועיל לא דיבור, ולא אמירה, לא דברי תנחומין, ולא דברי כבושין - כי הלא הם שקועים במרה שחורה.

אך מכל מקום גם להם יש עצה, ושייך בהם עבודה, ולזה ציוה לנו הכתוב [להלן ד כט]: 'תפקד אותם', היינו שלכל הפחות תודיע להם את השם יתברך וכוחו וישועתו, בלא לחזקם ולעלותם - אלא תפקוד אותם בלבד, להודיעם שיש השם יתברך בעולם, ונתן לנו - עם ישראל עם הנבחר את תורתו ואת אמתו, והבדילנו מן התועים, וחיי עולם נטע בתוכנו והבדילנו מכל הלשונות.

ובשביל זה לבד צריך לשמוח, שבכל מצב שנמצא הלא ישראל הוא, ולכך בכל זאת 'תפקוד אותם' - את בני מררי.

כח איש ישראל פ"ט

וענין "פקודים" הוא לשון שררה, שמתמנה לשר, וכמו שכתוב [אסתר ב ג]: "ויפקד המלך פקודים". והוא גם מלשון פקדון, שהכישרונות והסגולות שניתנו לפיקדון ושמירה בבני ישראל, וחצובים וספונים בהם, שאין שייך בהם מגע זר. ורק הם יהיו יכולים להשתמש בהם.

על כן אמרו חז"ל [סנהדרין מד.]: "ישראל אף על פי שחטא ישראל הוא". מכיוון שיש בו פקדונות כנ"ל, וניצוצות הקדושים, ונקודה פנימית שאי אפשר בשום אופן להחטיאה, לקלקלה, ולפגום בה - מזה יקום לתחיית המתים לעתיד לבוא. ובכוחות הפקודים והסגוליים בבני ישראל יתגדל ויתקדש שם שמים בעולם וכזה יבערו הרע ויביאו לאורו של משיח - ולעולם של השראת השכינה כמו בראשית הבריאה בעהי"ת.

אחדות ישראל פי"ב

השקועים בעצבות אין להם תקנה אלא לכשיכירו במעלתם

נשא את ראש בני קהת. (ד ב)

ונראה לבאר לפי זה, שכן מצינו בתורה הקדושה, שאצל אותם האנשים שעדיין מצאנו אצלם מצבים טובים, שייך שעל ידי הדיבור שידברו אליהם יתחזקו בעצמם. ולזאת אמר הכתוב 'ידבר ה' אל משה לאמר נשא את ראש וגו'". שציוה לו שידבר אליהם, ויחזקם תמיד בדברים, וישא את ראשם תמיד בכל פעם לפי הצורך, אם

”שבת דרך ארץ” - הכנה לקבלת התורה

ויראה, שכח הזמן שונה בין אדם לאדם, והכל תלוי לפי קבלת התורה והמצוות שהאדם מקבל, שככל שיקבל עליו יותר עול תורה ומצוות, כן תהיה אצלו יותר חשיבות וכח הזמן, ובאופן שונה ממי שמקבל על עצמו פחות עול תורה ומצוות. דהרי בזמן נתינת התורה, הוא כח הזמן הגדול שניתן להם לישראל, והכל תלוי לפי נפשו ועניינו של כל אחד ואחד.

ר”ח סיון, ס”ג במדבר, נתינת תשס”ו

שבת קודם לשבועות - 'שבת דרך ארץ'

וכמ”ש אא”ז המהרש”ל מלענטשנא זצוקלה”ה, על פי הידוע שכל יו”ט יש לו שבת קודמת. פסח - שבת הגדול, יום הכיפורים - שבת תשובה, ומה שבת קודמת לשבועות זמן מתן תורתנו. ואמר, השבת הקודמת לשבועות היא 'שבת דרך ארץ', על פי מה ששינינו 'דרך ארץ קדמה לתורה'.

בין אדם לחבירו עמי' מא

דרך ארץ הכלי לקבלת התורה

'דרך ארץ קדמה לתורה' [ויקרא רבה ט ג], נמצא שהתורה צריכה הקדמה והכנה, היינו שהאדם הלומד תורה צריך שיהיה לו דרך ארץ, שהוא ההקדמה לתורה, כי עי”ז נעשה כלי ראוי לקבל את השפעת קדושת התורה.

מאמר ישועות אברהם ענף סט

פרשת במדבר כהכנה לקבלת התורה

הלכה פסוקה בטור שולחן ערוך נאו”ה תכח ד: [ולעולם קורין פרשת במדבר סיני, קודם עצרת]. ונפסק ג”כ בשולחן ערוך נתכה ד, בסדר קביעת המועדים וקביעת הפרשיות, 'לעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עצרת, וסימן מנו ועצרו'. והכוונה 'מנו ועצרו', שתקדימו מנינם של ישראל וחיבתם כל שעה ושעה לזמן מתן תורתנו, מאחר שערך הזמן שבתורה הקדושה גדול הוא מאד. שהרי ביטול תורה חמור מכולם, וכדאיתא במשנה בפאה [א א]: 'אלו דברים שאין להם שעור וכו', ותלמוד תורה כנגד כולם'.

לזה צריכים אנו בהכנה לזמן הנשגב, לדעת להעריך אל נכון חשיבות הזמן וערכו הרם, שבכל שעה ושעה ובכל רגע יכול איש ישראל לקנות ולהספיק לאין ערוך, ויידעו נאמנה לשמור ולייקר הזמן שברשותם, ולנצל אל נכון כל דקה וכל רגע להגות בדת תורתנו הקדושה.

ובשעה אחת של תשובה ומעשים טובים כמו שנתבאר, יכול האדם לשנות עצמו מכל וכל. וביותר צריך לדעת: שבסעודה שלישית הוא העת הנכון לנצל ולייקר ערך זו השעה, לפעול גודל ההשפעה במהות בנין נפשו, ולהתהפך עצמו מבהמה וחיה רעה חלילה, לאדם בעל דעת ובעל קומה. ובלעדיה לא יוכל לזכות אף לא לתחילתה והקדמתה של תורה, שהיא בדרך ארץ ומדות טובות וישרות.

שאו את ראש כל עדת בני ישראל. (א ב)

כתב מרן החלקת יהושע זי"ע רמז בפסוק זה לעבודת ה', שהעיקר צריך להסתכל על הראשית שיהיה טוב. וזה שאו 'את ראש' לרומם את ראשית היום שיהיה בתורה ועבודת ה'. (עמ' ג)

פי לי כל בכור ביום הפתי כל בכור פארץ מצרים הקדשתי לי כל בכור בישראל. (ג, יג)

סיפר הרה"ח ר' יהודה אריה גאלדבערג שליט"א [ז"ל] מאוצר זכרונותיו. פעם הגיע אחד לפני כ"ק מרן אדמו"ר החלקת יהושע זי"ע והגיש פתקי דרחמי, כשהוא מביע את צרתו בצר לו על בכור בניו שאינו מתקדם בלימודיו, כשראשו בל עמו, וכל התנהגותו בהתאם לכך, רבינו זי"ע הביט בקוויטל, ושאלו אם ערך פדיון הבן לילד זה כמצותו, השיב האב בחיוב, נענה אליו רבינו זי"ע שהוא חש שהילד אינו פדוי כהלכה, שכן הכהן אינו מוצא חן בעיניו, ועליו לבדוק אודות יחוס משפחת הכהן אם אכן כהנים מיוחסים הם.

האב הביט על רבינו כמשתומם, ואמר שהכהן שפדה אותו הוא שכנו ששם משפחתו הוא כהן, שגם עולה לדוכן בכל יום תמיד, אך רבינו זי"ע בשלו שיבדוק האם אכן הכהן הוא מיוחס. עשה האב כמצות רבינו וביקש לברר אודות הכהן, ולגודל פליאתו נודע לו אחרי בירור תולדות המשפחה, שאכן אותה משפחה אינם כהנים ואם כן הילד אינו פדוי.

כשחזר אל רבינו לספר לו מה שגילה בבירורו, הורה לו רבינו זי"ע לפנות אל הרה"ק מתולדות אהרן זי"ע שהוא כהן מוסמך, ויבקשו שיפדה את בנו כדת וכהלכה, כאשר הגיע הלה אל האדמו"ר מתולדות אהרן התפלא לראות את הילד המבוגר שבא להפדות, אך לאחר ששמע את דבריו שהוא בא בשליחותו של רבינו, כשהוא מגולל בפניו את כל המאורע, הבין במה דברים אמורים ופדה אותו כדין. ומאותו יום והלאה נפתחו מעיינות החכמה אצל הילד, ולא ניכר עליו מאומה מסבלו שסבל בעבר, ויהי לפלא. (אור עולם)

ונשיא בית אב למשפחת מררי. (ג לה)

אמר מרן רבי ירמיהאל מפשיסחא זי"ע, כי ציווי יש כאן על ראשי ישראל: 'ונשיא', היינו שתנשא את בית אב למשפחת מררי, רצונו לומר, שמרמז על אותם שהולכים במרירות לבם, על שהמה מצערים את עצמם משום שנדמה בעיניהם שהמה רחוקים מקדשתו יתברך, צריך לנשאות אותם שיגיעו לעשות רצון אבינו שבשמים. (תורת ר' ירמיהאל עמ' לט)

הכנה לקבלת התורה - על ידי תורה

בפעם אחת בעת שאכלו על שולחנו של רבינו ה'חלקת יהושע', בחורים, היה זה בצפרא דשבתא ערב חג השבועות, לאחר הסעודה הכין להם רבינו מטה שיוכלו לישון, והם הניחו עצמם לישון, הרי בלילה הם אמורים להישאר ערים כנהוג בליל שבועות. לאחר מנוחה קצרה של פחות משעה, הגיע אליהם רבינו וזירזם לקום באומרו: 'הכנה צו תורה איז מיט תורה' [ההכנה לתורה היא ע"י לימוד התורה הקדושה]. וזירזם ללכת ללמוד כהכנה דרבה לקראת קבלת התורה. (הרה"ח יצחק פרידמן הי"ו)